

СЕЛЯНЕ ЛІКУЮТЬСЯ

Нарис В. Ріпчанського.

Невідомий широким пролетарським масам, зовсім близько від столиці України, 47 верстов від Харкова, міститься 1-й Український селянський санаторій.

Імперіалістична й громадянська війна, голод вивели з строю чимало селян—сухоти в кожнім селі, в кожнім хуторі, мало не в кожній хаті. Справу санаторного лікування, диспансеризації села радянська влада вважає за першорядну, насущну, невідкладну.

Коло воріт гурток хворих. Роспитують, роздивляються приїзджих городян. Чоловіки в кольорових куртках з червоною лямівкою—чиasto ті французькі генерали. Жінки в коротких, у смужку, спідницях і в таких самих, як і чоловіки, куртках—це санаторна одежа, в якій ходять усі хворі.

В санаторії щодня кіно й вистави. Режим—подібний до режиму курортних санаторіїв.

До речі, про режим „Мертву годину“,—коли хворі мусять лежати в хомо, мусять спати,—ми бачили після обіду. На довгий алеї, повній липи, стоїть ряд залізних шезлонгів. Тут по обіді полягали хворі.

Тихо, ні слова... Тільки сестра з тою самою строгою міною обслуговує хворих.

Старі, ветхі будинки головного й толстовського (імени Л. Толстого) корпусів-санаторія, дахи іржаві, стелі „з протекцією“. Головний лікар сидить нас по палатах. Чистенько, затишно... В амбулаторії спинилися

СЕЛЯНЕ ЛІКУЮТЬСЯ

Нарис В. Ріпчанського.

Невідомий широким пролетарським масам, зовсім близько від столиці України, 47 верстов від Харкова, міститься 1-й Український селянський санаторій.

Імперіалістична й громадянська війна, голод вивели з строю чимало селян—сухоти в кожнім селі, в кожнім хуторі, мало не в кожній хаті. Справу санаторного лікування, диспансеризації села радянська влада вважав за першорядну, насушну, невідкладну.

Коло воріт гурток хворих. Роспитують, роздивляються приїжджих городян. Чоловіки в кольорових куртках з червоною лямівкою—чисто ті французькі генерали. Жінки в коротких, у смужку, спідницях і в таких самих, як і чоловіки, куртках—це санаторна одежа, в якій ходять усі хворі.

Починається розмова. В санаторій приймається хворих з районів Харківської округи, по двоє від району. Часто буває, що хворі й самі не знали, що в них сухоти. Черга по районах на місце в санаторій величезна—по шість місяців доводиться чекати.

Санаторієм вдоволені: можна відпочити, підгодуватися та підлікуватися.

Різкий дзвінок перервав нашу розмову. Час обідати. Розсипалися хворі, поспішають до своїх їдалень. Їдалень дві—в двох санаторних корпусах: один для хворих з одкритим процесом (з Кохівськими паличками в харкотинні), другий—з закритим процесом (без паличок).

На довгім, накритим білою скатертиною, столі кухлі з польовими квітами. Стіл накрито з претензією на ресторанный стиль. Шпитальні доглядачки в білих халатах та косинках швидко розносять страву, коло столу сестра, що доглядає за жюю хворих. На обід борщ, друга порція з „добавкою“, що—дня—на третє—солодке.

Знайомимось з адміністрацією, лікарями. Ріпки—санаторій кол. Ліги боротьби з туберкульозом, зараз—селянський, на 60 ліжок. Лікують туберкульоз найновішими способами, повітряним і мішаним з душем на сонці.

В санаторії щодня кіно й вистави. Режим—подібний до режиму сільських санаторіїв.

До речі, про режим. „Мертву годину“,—коли хворі мусять лежати в хомо, мусять спати,—ми бачали після обіду. На довгій алеї, повній липи, стоїть ряд залізних шезлонгів. Тут по обіді полягали хворі.

Тихо, ні слова... Тільки сестра з тою самою строгою міною обходить хворих.

Старі, ветхі будинки головного й толетовського (імени Л. Толстого) корпусів-санаторія, дахи іржаві, стелі „з протекцією“. Головний лікар не нас по палатах. Чистенько, затишно... В амбулаторії спинилися. Досліджують досягнення науки в справі боротьби з туберкульозом: тут і вивчення повітря в плевральну яму, вливання кальцію, відіркування туберкульозної психотерапія... Єсть і лабораторія для дослідження харкотини, крові й сечі.

На соняшнім палаці той самий строгий режим. Під доглядом лікарів пече тіло „тебететиків“. Міряється температуру й лічиться пульс хворих соняшної ванни й після неї—контроль найстрогий.

Час-від-часу звінок розбиває поетично-мрійний настрій. Знову хворих, зараз—на роботі. Цей нової методи лікування, градуїрованої праці вживається тут дуже обережно. Пильно спостерігається кожного хворого протягом 3—4 тижнів, раз-у-раз лабораторні дослідження, і вже тоді рішення чи може хворий працювати, чи буде йому корисна градуїрована фізична праця.

Довго ходимо оглядаємо санаторій. Шумлять величезні, предковичі дерева, свідки колишнього поміщицького життя, тихо гойдаються молоді сосонки, понасаджували рядами нові хазяї. Сила стежок, затійливо переплетастись в таємничу долину, а там, далеко,—величний темний ріпчанський ліс.

Гарно!.. трудно підшукати краще місце для кліматичної станції лікування хворих на туберкульоз.

„Червоний куточок“ в санаторії

„Мертва година“ в санаторії